

Docententraining VSBO- 2026

Joods Museum Curaçao

Ook nieuwsgierig wat het Joods Museum Curaçao kan betekenen voor u en uw leerlingen? In 2026 organiseren wij een driedelige training voor het VSBO. Alle docenten en/of schoolleiders zijn welkom bij deze training, ongeacht het niveau of het vakgebied waarin momenteel wordt lesgegeven.

Donderdag 5 februari en van 14.00-17.00

Donderdag 19 maart van 14.00-16.00

Donderdag 26 maart van 14.00-16.00

Tijdens elke bijeenkomst krijgt u:

- 2 trainingen
- offline en online toegang tot inzetbare lesmaterialen
- handvatten om de lessen in te passen in het curriculum
- tips om het verleden en heden, de wereld- en lokale geschiedenis met elkaar te verbinden
- tools om het optimale uit een museumbezoek met uw klas te halen

De trainingen worden verzorgd door experts van:

- **Anne Frank Stichting**, Jurmet Huitema
- **Nationaal Holocaustmuseum**, Julia Sarbo
- **United States Holocaust Memorial Museum**, Tad Stahnke
- **Nationaal Comité 4 en 5 mei**, Laura Dekker
- **Joods Museum Curaçao**, Renata Klasson
- **Stichting de Cultuur Kameleon**, Yvonne Willemsen

Locatie: EducationLab, Jewish Museum Curaçao, Hanchi Snoa Punda

Deelname is gratis, inclusief versnapering. Bij 100%aanwezigheid ontvangt u **10 creditpoints**.

U gaat naar huis met inspiratie én materialen die u direct kunt gebruiken in uw klas.

[Aanmelden kan hier](#)

1a Wat is Joods?

Workshop: Wat is Joods? – Identiteit, cultuur en gemeenschap

Donderdag 5 februari 14.00-16.00

Cultuur Kameleon/Joods Museum Curaçao Yvonne Willemsen en Renata Klasson

We starten de dag met een korte rondgang door het Joods Museum Curaçao. Daarna vangt de eerste workshop aan. In deze workshop ontdekt u hoe u VSBO-leerlingen kunt begeleiden bij het nadenken over identiteit, cultuur en gemeenschap. U ervaart zelf hoe leerlingen tijdens het museumbezoek werken met concrete objecten, symbolen en verhalen uit het Joodse leven op Curaçao.

We gebruiken de **Schijf van Vijf** als toegankelijk denkkader en de **IASK-methode** om leerlingen te laten kijken, vragen stellen, herkennen en betekenis geven. De aanpak sluit direct aan bij vakken zoals Burgerschap, Mens & Maatschappij, Kunst & Cultuur en Nederlands.

Tijdens de rondleiding **“Wat is Joods?”** ziet u hoe het museum leerlingen helpt om verbanden te leggen tussen hun eigen achtergrond en die van anderen. U leert hoe u deze inzichten kunt vertalen naar lessen vóór en na het museumbezoek.

U ontvangt:

- praktische VSBO-materialen,
- direct inzetbare opdrachten voor burgerschap of Nederlands,
- creatieve verwerkingsvormen,
- en voorbeelden om identiteit, cultuur en diversiteit bespreekbaar te maken.

1b George Maduro: Moed is Kiezen

Workshop Moed is Kiezen

Donderdag 5 februari 16.00-17.00

Cultuur Kameleon/Joods Museum Curaçao Yvonne Willemsen en Renata Klasson

In deze workshop ontdekt u hoe u VSBO-leerlingen kunt begeleiden bij het nadenken over **morele keuzes, verantwoordelijkheid en moed**, via het verhaal van George Maduro. U doorloopt zelf het museumprogramma en oefent hoe u dit vertaalt naar uw eigen lespraktijk.

We gebruiken de **IASK-methode**, geïntegreerd in alle onderdelen van de training. Deze methode blijkt zeer effectief voor VSBO-leerlingen omdat hij concreet, actief en betekenisvol is.

- **Inquiry – Kijk en ontdek:** leerlingen observeren objecten en situaties uit George's leven.
- **Ask – Stel vragen:** ze onderzoeken wat er gebeurt en waarom.
- **Share – Deel wat je herkent:** ze leggen verbanden met hun eigen leven.
- **Know – Begrijp en verbind:** pas daarna volgt de historische uitleg over George's keuzes.

Opzet van de workshop

Tijdens het museumbezoek (zoals u dat zelf ervaart):

- U werkt met het werkblad **Wat zou jij doen?**
- U ziet hoe de rondleider dilemma's uit George's leven inzet om gesprekken te starten.
- U ervaart hoe objecten, foto's en verhalen leerlingen helpen om na te denken over consequenties en keuzes.

In de educatieruimte:

- U maakt samen een Keuzeladder (van makkelijk → moeilijk).
- U oefent gespreksvormen die VSBO-leerlingen helpen redeneren en verwoorden.

Wat u meekrijgt:

- Les vóór het museumbezoek (gesprek over keuzes, schrijfpdracht).
- Les na het museumbezoek (vlog, collage, strip; meningslijn; korte reflecties).
- Praktische materialen die direct bruikbaar zijn voor burgerschap, Nederlands en M&M.

2a WW2 Stories & Curaçao

Workshop WW@ stories en Curaçao
Nationaal Holocaustmuseum Julia Sarbo
Donderdag 19 maart van 14.00-15.00

Deze workshop richt zich op VSBO-docenten die hun leerlingen willen begeleiden in het begrijpen van oorzaak-gevolgrelaties rond WO2 en de Holocaust. We behandelen de anti-Joodse maatregelen, maatschappelijke keuzes en de impact van vervolging.

U werkt met een tijdlijn vol foto's, documenten en videofragmenten. Daarnaast krijgt u methodische handvatten om deze geschiedenis in behapbare stappen over te brengen.

Uniek is het gebruik van Curaçaose casussen, afkomstig uit de permanent opgestelde tentoonstelling WWII Stories. Deze verhalen laten zien hoe de oorlog ook het Caribisch deel van het Koninkrijk beïnvloedde en helpen u om leerlingen te verbinden met zowel lokale als mondiale geschiedenis.

Docenten leren:

- hoe ze complexe thema's kunnen terugbrengen tot heldere lesopbouw;
- welke bronnen het meest geschikt zijn voor VSBO-leerlingen;
- hoe Curaçaose voorbeelden werken als krachtige context;
- hoe ze een evenwichtige les samenstellen die aansluit bij niveau en belevingswereld;
- en we stellen materiaal ter beschikking wat u zo kunt inzetten in de klas.

2b Anne Frank

Workshop: Een gewone dag – VSBO-editie

Donderdag 19 maart van 15.00-16.00

Jurmet Huitema- de Waal Anne Frank Stichting

Deze workshop ondersteunt VSBO-docenten bij het lesgeven over Anne Frank, de Tweede Wereldoorlog en de Holocaust. De nadruk ligt op concreet, begrijpelijk en betekenisvol onderwijs dat aansluit bij de leefwereld van jongeren.

- We gebruiken:
 - een duidelijke tijdlijn met foto's, documenten en videofragmenten
 - de werkvorm "Een gewone dag" om stapsgewijze uitsluiting inzichtelijk te maken
 - materiaal uit het Joods Museum Curaçao waarin Curaçaose jongeren van nu vertellen over hun ervaringen met racisme, uitsluiting en discriminatie

Door historische voorbeelden (Anne Frank) te combineren met hedendaagse Caribische perspectieven, ontstaat een krachtige koppeling tussen verleden en het hier en nu.

Tijdens het bezoek aan "Anne Frank: Longing for Freedom" ervaart u hoe een museumbezoek jongeren helpt om empathie, begrip en bewustzijn te ontwikkelen.

U krijgt toegang tot:

- praktische VSBO-lesmaterialen
- kant-en-klare korte opdrachten
- gespreksvragen en verwerkingsvormen
- bronnen die direct toepasbaar zijn in uw klas

3a Nationaal Comité *Dé expert op herdenken, vieren en het levend houden van de herinnering aan de Tweede Wereldoorlog*

Workshop: (on)vrijheid in het Dagelijks Leven toen en nu – voor VSBO-docenten
Laura Dekker Nationaal Comité 4 en 5 mei
Donderdag 26 maart 14.00-15.00

Voor VSBO-leerlingen staat de belevingswereld van jongeren centraal. Het draait om praktisch denken, concrete voorbeelden en herkenbare situaties.

Het Nationaal Comité 4 en 5 mei en de lesmodule 4FREE helpen jongeren de betekenis van vrijheid en onvrijheid te begrijpen in het verleden en het heden. In deze workshop ontdekken docenten hoe zij deze thema's – dicht bij de leefwereld van VSBO-leerlingen – concreet en bespreekbaar kunnen maken. Laat leerlingen bijvoorbeeld aan de slag gaan met:

- vrijheid en onvrijheid toen en nu;
- rechtvaardigheid en onrecht in hun eigen leven;
- ervaringen met uitsluiting en discriminatie in het verleden en het heden;
- de betekenis van herdenken en vieren in de samenleving.

We combineren materiaal van het Nationaal Comité met Curaçaose voorbeelden uit WWII Stories, én met hedendaagse portretten van Curaçaose jongeren die vertellen over racisme en uitsluiting. Deze verbinding tussen verleden en heden maakt het onderwerp concreet en herkenbaar. Docenten gaan aan de slag met werkvormen die passen bij VSBO, zoals:

- visuele tijdlijnopdrachten;
- korte groeps gesprekken over (dilemma's rondom) vrijheid en onvrijheid
- vergelijkingen tussen toen en nu;

Na deze workshop kan de docent:

- gesprekken begeleiden over gevoelige thema's;
- leerlingen meenemen in betekenisvolle reflectie over de maatschappij in het verleden en heden;
- aansluiting vinden bij burgerschap en loopbaanoriëntatie.
-

3b Methodiek uit Washington

Workshop: Kijken, denken, begrijpen – de USHMM-methode voor VSBO

Tad Stahnke Holocaust Memorial Center

Donderdag 26 maart 15.00-16.00

Voor VSBO-leerlingen werkt een les sterk wanneer deze concreet, visueel en herkenbaar is. De USHMM-methode — een les bouwen op basis van slechts één foto — is hiervoor ideaal.

Inhoud van de workshop

- Hoe geef je Holocaust-onderwijs op een manier die begrijpelijk en relevant is voor VSBO?
- Kennismaking met USHMM-materiaal voor docenten en studenten:
 - foto's
 - korte videofragmenten
 - individuele getuigenissen
 - korte primaire bronnen
- De USHMM-analysemethode stap voor stap:
 - 1. Kijken (Observe)** – details, mensen, objecten, omgeving
 - 2. Interpreteren (Infer)** – wat zou hier gebeurd kunnen zijn?
 - 3. Vragen stellen (Inquire)** – wat willen we weten?
 - 4. Historische context toevoegen (Contextualize)**
- Oefenen in duo's: een korte, krachtige foto-les ontwerpen
- Reflectie: hoe koppel je dit aan thema's als vrijheid, onvrijheid, rechtvaardigheid en discriminatie?
- Verbinding met Curaçaose verhalen uit WWII Stories

Resultaat

Docenten leren een direct toepasbare VSBO-les **te** maken die helder, betekenisvol en respectvol omgaat met complexe geschiedenissen.

Interneringskamp op Bonaire